

Kitab Daniel - Saratus Lima Puluh Tilu

*Simbolisme Rohani Karajaan Kalér jeung Kidul: Hiji Lalampahan
Ngalangkungan Bait Suci Alkitabiah jeung Hakékat Manusa*

Jeff Pippenger
2024-03-23

Karajaan kalér ngalambangkeun tabiat handap dina bait kamanusaan, éta ngalambangkeun awak dina bait garéja, éta ngalambangkeun daging manusa dina bait Kristus. Kristus ngadegkeun unggal bait, sarta Anjeunna nandeskeun unggal pondasi, jeung batu kahiji dina bait Millerite téh doktrin “tujuh kali,” anu dilambangkeun ku dua iteukna Ezekiel. Dina pambrontakan taun 1863, Adventisme Laodikea nolak “batu juru” nubuatna, anu ogé kajadian dina pangwangunan bait dunya. Batu anu ditampik éta geus ditangtukeun pikeun dipilih dina panungtungan ngadegkeun bait, sanajan éta geus jadi batu sandungan salila sakabéh mangsa pangwangunan. Tapi, Firman nubuat netelakeun yén batu sandungan anu ditampik éta tungtungna bakal jadi hulu juru.

Iteuk “tujuh waktu,” sakumaha digambarkeun ku karajaan kidul, nyaeta “sirah,” dina patalina jeung karajaan kalér. Eta disebut “sirah,” sabab di karajaan kidul Allah milih ngaitkeun Yerusalem salaku kota-Na, tempat Anjeunna netepkeun tempat suci-Na jeung nami-Na. Nepi ka dua iteuk eta dihiijikeun ti taun 1798 nepi ka 1844, “sirah” teh geus mangrupa karajaan handap, nya eta karajaan kidul. Sanggeus Yohanes, dina taun 1844, diparentahkeun supaya ninggalkeun karajaan kalér, sabab eta geus dipasrahkeun ka bangsa-bangsa kapidir, karajaan kidul ditinggalkeun jadi hiji panji anu nangtung nyorangan minangka hiji bangsa, atawa sahenteuna kitu rencanaana. Eta rencana kahalangan ku pangbarontakan taun 1863, jeung “pangbarontakan di Kadesh” kahiji ti Israil modern.

Dina tanggal 11 Séptémber 2001, Gusti mulangkeun garéja-Na urang Laodikia ka taun 1863, ka taun 1888, ka taun 1919, jeung ka taun 1957, ka “pemberontakan di Kades” anu kadua. Tapi dina pemberontakan éta jangji yén batu anu dipiceun bakal jadi batu juru ayeuna keur kalaksanakeun. Eta keur kalaksanakeun dina jalma-jalma anu dilambangkeun minangka saratus opat puluh opat rébu, anu ku Kristus dihontal ngahijina Kaallahan jeung kamanusaan di antara maranéhna salamina.

Paulus netelakeun yén tabiat handap téh nyaéta daging, ari tabiat anu leuwih luhur téh nyaéta pikiran. Anjeunna netelakeun yén awak (tabiat handap) téh nyaéta maot.

Sabab urang terang yen hukum téh sipatna rohani; ari kuring mah daging, geus dijual ka handapeun dosa. Sabab naon anu ku kuring dipigawe, ku kuring sorangan henteu kaharti; lantaran naon anu ku kuring dipikahayang, éta henteu ku kuring dipigawe; sabalikna, naon anu ku kuring dipikaheuleutan, éta anu ku kuring dipigawe. Upama kitu, lamun kuring migawé naon anu henteu ku kuring dipikahayang, ku kituna kuring satuju kana hukum, yen hukum téh hade. Ayeuna mah lain deui kuring anu migawé éta, tapi dosa anu cicing di jero kuring. Sabab kuring terang yen di jero kuring, nya éta dina daging kuring, teu aya hiji-hijina hal anu hade; sabab kahayang pikeun ngalakonan anu hade aya dina diri kuring, tapi kumaha

ngalaksanakeunana, kuring henteu manggihan. Sabab anu hade anu ku kuring dipikahayang, henteu ku kuring dipigawe; tapi anu jahat anu henteu ku kuring dipikahayang, éta anu ku kuring dipigawe. Ayeuna lamun kuring migawé naon anu henteu ku kuring dipikahayang, lain deui kuring anu migawé éta, tapi dosa anu cicing di jero kuring. Ku kituna kuring manggihan hiji hukum, nya éta: waktu kuring hayang migawé anu hade, kajahatan aya deukeut ka kuring. Sabab dina manusa batinia, kuring resep kana hukum Allah; tapi kuring nenjo aya hukum séjén dina anggota-anggota awak kuring, anu perang ngalawan hukum akal budi kuring, sarta nyekel kuring jadi tawanan ku hukum dosa anu aya dina anggota-anggota awak kuring. Aduh, cilaka pisan kuring ieu! Saha anu bakal nyalametkeun kuring tina awak pati ieu? Rum 7:14–24.

Paulus terang yén dina “daging”-na teu cicing “hiji hal anu hade” ogé.

Kacenderungan-kacenderungan, boh anu diwariskeun boh anu dipiara, anu aya dina dagingna (awakna), ngan ukur digawé pikeun ngagiring anjeunna kana dosa. Kacenderungan-kacenderungan éta ngagambarkeun hukum dosa, tapi Paulus miharep nurut kana hukum Allah, lain kana hukum dosa. Hukum Allah ku Paulus diidentifikasi minangka “hukum pikiranana” (sifatna anu leuwih luhur). Pekikna nyaéta, “saha anu bakal ngaleupaskeun kuring tina awak pati ieu?” Tangtu, Paulus terang yén kadebatan anu ilahi anu bakal mawa pangleupasan, tapi anjeunna ogé terang yén pagawean pangleupasan éta merlukeun partisipasi ti dirina.

Ku sabab éta, dulur-dulur anu dipikacinta ku Kami, sakumaha maranéh salawasna geus nurut, lain ngan ukur dina waktu Kami aya di antara maranéh, tapi leuwih-leuwih ayeuna dina waktu Kami teu aya, usahakeun kasalametan maranéh sorangan kalawan sieun jeung ngageter. Sabab Allah anu damel di jero maranéh, boh pikeun ngersakeun boh pikeun ngalakukeun nurutkeun pangersa-Na anu hade. Pilipi 2:12, 13.

Kabébasan tina badan pati geus dilaksanakeun ku kakawasaan Ilahi, anu ngahiji jeung kakawasaan manusa, jeung éta téh conto anu dipasihkeun ku Yesus ka manusa. Sanajan hukum dosa keur aktip digawé dina sipat handap badan, Yesus ngajaga sipat handap-Na tetep tunduk kana hukum Allah ku nyerahkeun pangersa-Na kana pangersa Rama-Na. Paulus bisa manggihan kabébasan lamun manéhna nyerahkeun pangersa-na kana pangersa kaallahan. Ku ngalakukeun kitu, manéhna keur ngagarap kasalametanana sorangan, jeung ieu anu dimaksud ku Sister White nalika manéhna nyarios ngeunaan pagawean ngaleungitkeun dosa tina kahirupan urang.

“Unggal jiwa anu nolak masrahkeun dirina ka Allah aya dina kakawasaan hiji kakuatan anu séjén. Anjeunna lain kagungan dirina sorangan. Anjeunna bisa waé nyarita ngeunaan kabébasan, tapi sabenerna anjeunna aya dina panghambaan anu panghina-hinana. Anjeunna teu diidinan ningali kaéndahan bebeneran, sabab pikiranana aya dina kakawasaan Iblis. Bari anjeunna ngagulkeun dirina sorangan yén anjeunna keur nuturkeun pituduh tina pangadilanana sorangan, anjeunna sabenerna nurut kana kahayang pangéran poék. Kristus sumping pikeun miceun beungkeutan panghambaan dosa tina jiwa. ‘Ku sabab kitu, lamun Putra ngajadikeun maranéh bébas, maranéh bakal bener-bener bébas.’ ‘Hukum Roh kahirupan di jero Kristus Yesus’ ngabébaskeun urang ‘tinimbang hukum dosa jeung pati.’ Rum 8:2.

Dina karya panebusan teu aya paksaan. Teu dipaké kakuatan ti luar. Dina pangaruh Roh Allah, manusa dipasrahkeun bébas pikeun milih saha anu rek diladénan ku anjeunna. Dina robahna

anu kajadian nalika jiwa nyerah ka Kristus, aya rasa kabébasan anu pangluhurna. Ngusir dosa téh kalakuan jiwa éta sorangan. Memang, urang teu boga kakawasaan pikeun ngabébaskeun diri tina kakawasaan Iblis; tapi nalika urang ngahayangkeun supaya dibébaskeun tina dosa, sarta dina kabutuh urang anu kacida gedéna ngajerit nyuhunkeun kakuatan anu asalna ti luar jeung leuwih luhur batan diri urang sorangan, kakuatan-kakuatan jiwa téh dieusi ku tanaga ilahi ti Roh Suci, sarta éta nurut kana parentah kahayang dina ngalaksanakeun pangersa Allah.

“Hiji-hijina kaayaan anu ngamungkinkeun kabébasan manusa nyaéta ku jadi hiji jeung Kristus. ‘Kabeneran bakal ngabébaskeun aranjeun;’ jeung Kristus téh Kabeneran. Dosa ngan bisa unggul ku ngalemahkeun pikiran, jeung ngancurkeun kabébasan jiwa. Tunduk ka Allah téh mulangkeun deui jalma ka dirina sorangan,—ka kamulyaan sajati jeung martabat manusa anu saéstuna. Hukum ilahi, anu ngajadikeun urang tunduk ka dinya, nyaéta ‘hukum kabébasan.’ Yakobus 2:12.” The Desire of Ages, 466.

Paulus ngajerit, “Aduh, kuring manusa sangsara! Saha anu bakal ngabébaskeun kuring tina awak maot ieu?” Sadérék White nyatakeun, “nalika urang hayang dibébaskeun tina dosa, sarta dina kabutuhan urang anu kacida gedéna urang ngajerit ménta hiji kakawasaan ti luar jeung anu leuwih luhur batan diri urang sorangan, kakuatan-kakuatan jiwa téh dieusi ku tanaga ilahi ti Roh Suci, sarta éta nurut kana parentah-parentah kahayang dina ngalaksanakeun pangersa Allah.” Dina ngalaksanakeun ngahijina kamanusaan urang jeung kailahian Kristus, ngaliwatan pamakean kahayang urang, urang ngalaksanakeun “kalakuan” miceun dosa tina “jiwa” urang sorangan.

Tapi anu “perlu urang pahami nyaéta kakuatan sajati tina kahayang.” Kahoyong téh “mangrupa kakuatan anu maréntah dina sipat manusa, nyaéta kakuatan pikeun mutuskeun, atawa pikeun milih. Sagalana gumantung kana laku lampah kahayang anu leres. Kakuatan pikeun milih parantos dipasihkeun ku Allah ka manusa; éta milik maranéhna pikeun dipaké. Anjeun moal bisa ngarobah hate anjeun, anjeun moal bisa ku diri sorangan maparin kanyaahna ka Allah; tapi anjeun bisa milih pikeun ngawula ka Anjeunna. Anjeun bisa masrahkeun kahayang anjeun ka Anjeunna; satuluyna Anjeunna bakal damel di jero anjeun, sangkan anjeun daék jeung ngalakukeun nurutkeun pangersa-Na anu saé. Ku kituna sakumna sipat anjeun bakal dibawa ka handapeun pangawasa Roh Kristus; kanyaah anjeun bakal dipuseurkeun ka Anjeunna, pikiran anjeun bakal sajalan jeung Anjeunna.”

Paulus terang kana ieu bebeneran, sarta anjeunna terang yén kodratna anu handap kudu dijaga supaya tetep aya dina panundukan ku kodratna anu leuwih luhur, ngaliwatan ngalaksanakeun kahayangna. Ku sabab kitu Paulus maot unggal poé.

Ku sim kuring nyaksian ku kabungahan maranéh anu ku sim kuring dipiboga dina Kristus Yesus, Gusti urang, sim kuring paéh unggal poé. 1 Korinta 15:31.

Paulus terang yen anjeunna peryogi nyalibkeun tabiat handapna unggal poé ku ngalaksanakeun kahayangna supaya tabiat handapna tetep kaungkulan. Ku sabab kitu, anjeunna nyalibkeun dagingna.

Jeung maranéhna anu kagungan Kristus geus nyalibkeun daging katut hawa nafsu jeung kahayang-kahayangna. Galata 5:24.

Paulus terang yen dagingna nu pinuh ku dosa bakal tetep aya dina umat manusa nepi ka Kadatangan Kristus nu Kadua, nalika jalma-jalma satia, dina sakerep panon, bakal narima awak anyar nu dimulyakeun. Ieu sababna 1798 nandaan pondasi tina opat puluh genep taun tempat bait suci Millerite diadegkeun, sabab Kristus, minangka hiji-hijina pondasi, nya éta Anak Domba anu dipaéhan ti saprak pondasi. Karajaan kalér éta awak, nu ku jalan dosa geus ngarebut kadigjayaan luhur kana umat manusa, sarta ngangkat dirina sorangan jadi karajaan kalér palsu. Dina taun 1844, Yohanes dipiwarang supaya “ninggalkeun kaluar” pakarangan, anu dina basa Yunani hartina nolak tabiat handap, nu geus ngarebut kakawasaan kana tabiat nu leuwih luhur tempat Allah geus milih nempatkeun jenengan-Na, sarta dina taun 1798, daging (tabiat handap) jeung “rasa-rasa katresna jeung kahayang-kahayangna” kudu disalibkeun.

Dina dasarna, daging Kristus maot dina panyaliban, sabab Anjeunna dipotong ti antara nu hirup. Karajaan kidul harita kudu jadi hiji bangsa, kalayan hiji raja, aya dina perjangjian jeung Allah, sarta hiji bangsa anu boga tempat suci Allah di tengah-tengahna. Baris demi baris, “tujuh kali,” ayeuna jadi “hulu juru,” sabab ti saprak 11 Séptémber 2001 Allah keur ngadegkeun “balad kalér”-Na minangka panji. Balad éta kudu jadi hiji bangsa, sarta bangsa éta bakal ngagambarkeun gambar-Na wungkul, jeung éta kajadian pas dina waktu nalika Iblis keur ngadegkeun “tanduk”-na anu mangrupa gambar sato galak. Dina Yehezkiel pasal tilu puluh tujuh, amanat ngeunaan opat angin ngahiupkeun amanat hujan panungtungan ka jalma-jalma anu tuluy nangtung jadi éta balad. Amanat ngeunaan opat angin téh nyaéta amanat Tarompet Katujuh, anu di dinya rusiah Allah dirampungkeun.

Pagawean panungtungan tina pamasangan meterai dimimitian dina 7 Oktober 2023. Mangsa pamasangan meterai pikeun saratus opat puluh opat rébu kacumponan salila disada-na Tarompet Katujuh, sarta éta tarompet disada tilu kali salila prosés pamasangan meterai. Éta salawasna nandaan hiji serangan ku Islam ngalawan Nagri Kamulyaan. “nagri kamulyaan” rohani modérn kakeunaan dina 11 Séptémber 2001, sarta nagri kamulyaan kuna anu harfiah kakeunaan dina 7 Oktober 2023, nyaéta pisan taun nalika dua saksi anu geus dipaéhan hirup deui. Serangan katilu lumangsung dina hukum Minggu di Amérika Sarikat anu moal lila deui datang.

Ti tanggal 7 Oktober 2023, tanduk Républikan jeung tanduk Protestan sajati tina sato galak bumi keur ngalaksanakeun peralihan ahirna jadi hiji tanduk anu boh nyarita saperti naga boh saperti Anak Domba, dina hukum Minggu anu geura datang. Dua manifestasi tina para antagonis internal jeung eksternal dina papaséaan agung anu dipagelarkeun salila kajadian-kajadian panutup dina sajarah bumi, duanana ayana dina sajarah anu digambarkeun ku ayat opat puluh dina Daniel pasal sabelas. Dua pamekaran pamungkas tina dua tanduk éta dilakonan salila ditiupna Tarompet Katujuh. Tarompet Katujuh téh anu katilu tina tilu tarompet cilaka.

Tilu cilaka téh ngawakilan hiji panerapan nubuat nu tilu rangkep, sarta ku kituna maranéhna méré kasaksian anu kuat ngeunaan tenger jalan tanggal 7 Oktober 2023. Boh dina cilaka kahiji boh dina cilaka kadua, peperangan Islam dilaksanakeun ngalawan bala tentara Roma, anu dina poé-poé panungtungan téh nyaéta Amérika Sarikat, sakumaha disaksian ku penaklukan Uni Soviét anu diwujudkeun ku hiji pakumpulan rusiah antara antikristus (Paus Yohanes Paulus II), jeung nabi palsu (Ronald Reagan) dina taun 1989.

Dina cilaka kahiji, sakumaha ditepikeun dina Wahyu pasal salapan, aya hiji nubuat waktu salila lima bulan, anu sarua jeung saratus lima puluh taun. Dina cilaka kadua, aya hiji nubuat waktu salila tilu ratus salapan puluh hiji taun, jeung lima belas poé. Duanana nubuat waktu éta ngagambarkeun peperangan ngalawan Roma anu dibawa ku Islam salila dua sajarah anu ngagambarkeun cilaka kahiji jeung kadua. Dua nubuat éta miboga dua hasil anu béda tina peperangan éta. Dina saratus lima puluh taun kahiji Islam kudu “ngarugikeun” Roma, sarta dina nubuat tilu ratus salapan puluh hiji taun, jeung lima belas poé, Islam kudu “maéhan” Roma. Dua nubuat éta patalina langsung. Tungtung tina saratus lima puluh taun nalika Islam kudu ngarugikeun Roma nandaan mimiti tina tilu ratus salapan puluh hiji taun, jeung lima belas poé nalika Islam kudu maéhan Roma. Cilaka kahiji jeung kadua dipisahkeun ku tungtungna saratus lima puluh taun, jeung ku dimimitianana tilu ratus salapan puluh hiji taun, jeung lima belas poé.

Amérika Sarikat eureun jadi karajaan kagenep tina nubuatan Alkitab dina mangsa hukum Minggu nu baris geura datang, sarta dina harita pisan sacara nubuatan éta “dipaéhan”. Jam tina “lini gedé”, dina Wahyu pasal sabelas, nyaéta hukum Minggu nu baris geura datang téa, sarta nalika jam éta datang, kitu deui Tarompét Katujuh Islam datang. Éta datang pikeun nandaan ahirna, atawa maotna karajaan kagenep, nyaéta pasukan Rum dina poé-pocé panungtungan. Maot éta dipiheulaan ku saratus lima puluh taun Islam nganyenyeri pasukan-pasukan Rum. Numutkeun média arus utama, nu narékahan pikeun ngaleuleuskeun gambaran kagiatan Islam radikal di dunya modéren, ti saprak 7 Oktober 2023 nepi ka waktu tulisan ieu ditulis dina 12 Pébruari 2024, Islam geus ngalaksanakeun saratus genep puluh lima serangan kana kapentingan-kapentingan Amérika di sakuliah dunya.

Saratus lima puluh taun Islam nyilakakeun tentara Rum, anu ngarah kana dipaéhanana tentara Rum dina cilaka kahiji jeung kadua, diulang deui dina sajarah cilaka katilu, sabab kitu lah cara gawéna panerapan tilu lapis tina nubuat. Ditiupna Tarompet Katujuh, anu mangrupa panyegelan saratus opat puluh opat rébu, anu dina waktuna lumangsung ngahijina Kaallahan jeung kamanusaan, sakumaha dilambangkeun ku ngahijina dua iteuk, miboga tilu tanda jalan. Nu kahiji nyaéta tanah mulya rohani, jeung nu panungtung nyaéta tanah mulya rohani. Tanda jalan nu di tengah nyaéta tanah mulya literal.

Dina taun 2023, tiupan anu kadua tina Tarompet panggeuing tina cilaka katilu, nangtukeun ngaronjatna perang Islam nalika éta asup kana hiji mangsa anu bakal “nganyenyeri” ka sato galak bumi. Dina taun anu sarua, dua saksi, nyaéta tanduk Républikan jeung tanduk Protestan sajati, hirup deui sarta mimiti transisi silihna kana tanduk simbolis ahir maranéhna. Pikeun tanduk Républikan, éta mangrupa ngahijina sakumna kakawasaan Protestan anu murtad jeung sakumna kakawasaan Républikan anu murtad pikeun ngawangun hiji tanduk anu jadi gambar sato galak. Sedengkeun pikeun tanduk Protestan sajati, éta mangrupa ngahijina Katuhanan jeung kamanusaan nalika tanduk éta ngalih tina watak Laodikea kana watak Filadelfia, supaya ngagambarkeun sabalikna tina gambar sato galak. Taun 2023 lumangsung dua puluh dua taun sanggeus 2001, ku kituna ngawakilan pakuan simbolis ngeunaan Katuhanan anu di hijikeun jeung kamanusaan.

Sakabéh sajarah ieu kajadian dina ayat kaopat puluh tina Daniel sabelas, nyaéta ayat anu dibuka segelna sarta ngahasilkeun paningkatan pangaweruh dina taun 1989, anu dilambangkeun ku Walungan Hiddekel. Dina sajarah nubuat tina ayat éta, pagawéan panungtungan di Pangsuci

Mahasuci ogé diréngsékeun, nyaéta cahaya anu dibuka segelna dina taun 1798, sarta éta dilambangkeun ku Walungan Ulai. Mimiti ayat kaopat puluh nandakeun waktu ahir dina taun 1798, sarta tungtung ayat éta nandakeun waktu ahir dina taun 1989, jeung duanana walungan ngahiji dina sajarah ayat kaopat puluh, sakumaha Walungan Tigris jeung Efrat (Ulai jeung Hiddekel) ngahiji pas saméméh nepi ka Teluk Pérsia.

Urang baris neraskeun ieu ulikan dina artikel salajengna.

Roh PANGERAN Nu Maha Kawasa aya dina kaula; sabab PANGERAN geus ngolesan kaula pikeun ngawartakeun warta hade ka anu lemah lembut; Mantenna geus ngutus kaula pikeun ngabeungkeut anu pegat haténa, pikeun ngumumkeun kamerdikaan ka para tawanan, jeung muka panjara pikeun anu kabeungkeut; Pikeun ngumumkeun taun paparin PANGERAN, jeung poe pamales kanyeri ti Allah urang; pikeun ngalilipur sakumna anu keur sungkawa; Pikeun netepkeun pikeun maranehna anu keur sungkawa di Sion, pikeun maparin ka maranehna kaéndahan minangka gaganti lebu, minyak kabungahan minangka gaganti sungkawa, pakean pamuji minangka gaganti sumanget kagundahan; supaya maranehna disebut tatangkalan kabeneran, tanduran PANGERAN, supaya Mantenna dimulyakeun.

Aranjeunna baris ngawangun deui ruruntuhan-ruruntuhan baheula, maranéhna baris ngadegkeun deui karuksakan-karuksakan ti baheula, sarta maranéhna baris ngalereskeun kota-kota anu rusak, karuksakan-karuksakan tina loba turunan. Jeung urang asing bakal nangtung sarta ngariksa domba-domba maranéh, sarta anak-anak bangsa deungeun bakal jadi tukang bajak jeung tukang ngurus kebon anggur maranéh. Tapi maranéh bakal disebut Imam-imam PANGERAN; jelema-jelema bakal nyebut maranéh Palayan-palayan Allah urang; maranéh bakal ngadahar kabeungharan bangsa-bangsa séjén, sarta dina kamulyaan maranéhna maranéh bakal ngagungkeun diri. Gantina éra maranéh, maranéh bakal meunang dua kali lipet; jeung gantina kahinaan, maranéhna bakal suka bungah dina bagianna; ku sabab éta, di tanahna maranéhna bakal mibanda bagian anu dua kali lipet; kabagjaan anu langgeng bakal jadi kagungan maranéhna.

Sabab Kami, PANGERAN, nyaah ka kaadilan, Kami bendu ka rampokan pikeun kurban beuleuman; sarta Kami baris nungtun pagawean maranéhna dina kayaktian, jeung Kami baris ngadamel perjangjian langgeng jeung maranéhna. Tur turunan maranéhna bakal kawanoh di antara bangsa-bangsa, jeung anak incu maranéhna di antara jalma-jalma: sakur anu ningali ka maranéhna bakal ngaku maranéhna, yén maranéhna téh turunan anu geus diberkahan ku PANGERAN. Kami kacida bungahna dina PANGERAN, jiwa kami bakal girang dina Allah kami; sabab Anjeunna geus ngagemkeun ka kami pakean kasalametan, Anjeunna geus nyalindungan kami ku jubah kabeneran, saperti panganten lalaki ngahias dirina ku rupa-rupa hiasan, jeung saperti panganten awewe ngahias dirina ku permata-permatana. Sabab sakumaha bumi ngaluarkeun pucukna, jeung sakumaha taman nyababkeun anu dipelak di jerona tumuwuh; kitu deui Gusti ALLAH bakal nyababkeun kabeneran jeung puji-pujian tumuwuh di payuneun sakumna bangsa. Yesaya 61:1–11.